

การถวายข้าวพระ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๒

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ วันพระเป็นวันทำบุญ เห็นไหม วันทำบุญต่อกันแล้ววันพระนี่เราต้องถวายข้าวพระพุทธรูป ถวายข้าวพระพุทธรูป ตามประเพณีวัฒนธรรมเราถวายข้าวพระพุทธรูป เราถวายข้าวพระพุทธรูปเพื่อให้ใจเราระลึกถึงพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์

พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ วันนี้วันพระนะ เราถวายข้าวพระพุทธรูป เราระลึกถึงพระพุทธรูป การระลึกถึงพระพุทธรูปอันนั้นนี่เป็นบุญกุศล การระลึกถึงพระพุทธรูป เห็นไหม พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ แล้วเราก็กินข้าวพระสงฆ์แล้ว แล้วก็ฟังธรรมด้วย แล้วตักข้าวพระถวายข้าวพระบูชาพระพุทธรูป

เวลาอาจารย์สอนนะ ไปที่วัดท่านเหมือนกัน เวลาเรากราบพระ เรากราบถึงพระไหม? หรือกราบถึงทองเหลือง ถ้าเรากราบว่าเรากราบถึงทองเหลือง ทองเหลืองเป็นองค์หล่อพระ เป็นเครื่องหมายแทนพระพุทธรูปแล้วเรากราบพระ เรากราบทองเหลือง แต่เรากราบถึงคุณงามความดีใจ กราบถึงธรรมะของพระพุทธรูป ที่พระพุทธรูปตรัสธรรมแล้ววางธรรมไว้เป็นความจริงนี้ ให้มันคะ ให้พวกเราเดินทางกันนะ

อย่างธรรมหลาย ๆ เข้ามา ทาน คีล ภาวนา เห็นไหม เรื่องการให้อภัยกันนี่ทานหลาย ๆ มี คีล มีอะไร ความเป็นไป แล้วหัวใจมันจะมีความสุขขึ้นมา นี่เรากราบถึงเจ้าของธรรมอันนั้น เรากราบถึงพระพุทธรูป เราบูชาพระก็เหมือนกัน เราไม่ใช่บูชาพระเพื่อจะให้พระพุทธรูปเข้ามากินข้าวเราหรอก เพราะท่านนิพพานไปแล้วนะ อาหารของท่าน หรือว่าจิตของท่านอิมเต็มที่อยู่แล้ว อย่างเทวดาเขายังกินข้าวเป็นทิพย์กันเลย อย่างพรหม ผัสสาหาร วิญญาณาหาร แล้วข้าวมันเป็น การบูชา เราเข้าถึง ขอถึงใจ

คือว่าขอถึง จริ่งอยู่เราขอถึง เราขอถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ขอถึงเพราะใจเราถึง ใจเรา เห็นใหม่ ไหว้พระถึงทองเหลือง ถึงพระพุทธรเจ้า ถ้าไหว้ถึงพระพุทธรเจ้า คือไหว้ถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราไหว้ถึงพระพุทธรเจ้า เราน้อมถึงพระพุทธรเจ้าได้เลย เราถวายข้าวก็เหมือนกัน ในเมื่อสิ่งที่เป็นโลกมนุษย์เรา ข้าวนี้เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด การดำรงชีวิตของเรา เราอยู่ด้วยปัจจัย ๔ อาหาร เครื่องดำรงชีพ ทีนี้เราก็มีของสิ่งนี้ในโลกของเรา เราก็ถวายพระพุทธร เห็นใหม่ เราถวายพระพุทธรเจ้าเพื่อจะให้อันนี้เป็นเครื่องระลึก

ประเพณี การถวายนี้เป็นประเพณีใช่ไหม? แต่เจตนาของใจอันนั้นถวายถึงพระพุทธรเจ้า นั้นนะบุญประเพณีมันสืบต่อกันมา แล้วเราได้บุญ บุญที่ไหน? บุญที่เรานึกถึงพระพุทธรเจ้า เรานึกถึงพุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ ใจเราระลึกถึงพระพุทธรเจ้าเป็นพุทธานุสติเลย แล้วนี่เราถวายของด้วย จากน้ำพักน้ำแรงของเรา เราหามาแล้วเราถวาย เราเอาของนี้ถวายให้พระพุทธรเจ้า มันเป็นกุศลในตัวมันเอง อันนี้คือบุญจริงๆ เลย แต่ไม่ต้องให้มีใครคนหนึ่งบอกว่าต้องให้ไปถวายพระพุทธรเจ้า เหมือนกับว่าเขาติดต่อพระพุทธรเจ้าได้ เราติดต่อไม่ได้ เราถวายไม่ได้ไง ต้องถวายถึงเขาถึงจะได้บุญมากไป

นี่ขอถึง เข้าถึง มันฝึกกัน ว่าการเข้าถึงพระพุทธรเจ้า เห็นใหม่ เขาว่าเข้าถึงพระพุทธรเจ้าแล้วทำไมพูดว่ามีธรรมอยู่ในหัวใจ การเข้าถึงพระพุทธรเจ้าก็ต้องเข้าถึงที่เราใช่ไหม? ทุกคนมีธรรมกายอยู่ในใจ อยู่ในเรา เราต้องหาธรรมกายในเรา แต่ทำไมถวายข้างนอกล่ะ? เวลาหาไม่ไปหาข้างนอก ทำไมต้องหาเราล่ะ?

นี่มันขัดกันเองในคำพูดนั้น ในการสอนนั้นก็ขัดกันเอง แล้วก็ว่าทำไมไม่ได้ เราทำได้สิ เราถวายเองได้ ทุกคนมีสิทธิถวายข้าวพระพุทธรเจ้าได้หมด แล้วถึงพระพุทธรเจ้าหมด เพราะอะไร? เพราะเจตนาตัวนั้นมันสะท้อนอยู่แล้วไง เจตนาตัวที่เราจะให้มันสะท้อนถึงพระพุทธรเจ้าอยู่แล้ว ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตใช่ไหม? ใจนี้ผู้รู้ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ใจนี้เป็นพุทธะใจของผู้ให้ นั่นแหละเป็นพุทธะ แล้วผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานก็อยู่ที่ใจตัวนั้นไง

ใจตัวนั้น เห็นใหม่ สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ๆ นะ มีโยมกล่าวถึงรัตนะ ๒ ถึงพระพุทธรเจ้ากับพระธรรมยังไม่มีพระสงฆ์ กล่าวถึงพระพุทธรเจ้ากับพระธรรมเท่านั้น ถวายของ จนพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมขึ้นมา สงฆ์องค์แรกของโลกเกิดขึ้นมา

ถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี้เพราะพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมเหมือนกัน แล้วพระอัญญาโกณฑัญญะตรัสรู้ธรรมไป ถึงพุทธะเสมอกันตอนนั้น พุทธะของแต่ละบุคคลไป

พุทธะของผู้ที่เข้าถึงแต่ละบุคคลใช่ไหม? นี่มันอยู่ที่ใจ แต่ถ้ายังไม่เข้าถึงพุทธะมันก็ไม่ใช่ ธรรมกาย ไม่ใช่พุทธะหรือ ไม่ใช่ มันเป็นจิตที่กิเลสส่วนๆ เลย แต่มันมีจิตอยู่ในหัวใจของเราใจ จิตคือความรับรู้ ภาชนะที่จะสัมผัสธรรม แล้วเราถวายพระพุทธเจ้า เราก็ถวายเพื่อจะเข้ามาหาจิต ตัวนี้ไง เข้ามาหาเราใช่ไหม? ถ้าถวายที่วาของใคร ของบุคคลไหนบุคคลนั้น ใจ มันจะได้ไม่ขัด กันเองใช่ไหม? ขัดกันเองว่าถวายข้าวพระพุทธเจ้า ถ้าถวายข้าว เขาถวายข้าวนั้นขอถึง แต่การ เข้าถึงเฉพาะต้องมีคนนั้นคนเดียว

ไม่ใช่ การเข้าถึงหมายถึงว่าคนที่เข้าถึง ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตนั้นเข้าถึง ไม่มี ใครเข้าถึงได้เลย ถ้าเข้าถึงได้จะไม่พูดอย่างนั้น เพราะ เพราะข้าว อย่างเทวดาเขาก็กินอาหารทิพย์ อยู่แล้ว พวกเทวดานี้กินอาหารทิพย์ เป็นอาหารทิพย์ นึกเอาอิมเลย พวกพรหมนี้ผัสสาหาร มโน สัตถุเจตนาหาร มโนสัตถุเจตนาหาร อาหาร ๔ ใจ กวฬิงการาหาร เห็นไหม คำข้าว วิญญาณาหาร พวกเทวดา วิญญาณาหารเป็นทิพย์ ผัสสาหารพวกพรหม มโนสัตถุเจตนาหาร เจตนาตัวนั้นมัน เป็นอาหารของพุทธะ เป็นอาหารของใจ

เรามีเจตนาดี เราหาความสุขมาใส่ใจเรา เห็นไหม เจตนาเราคิดความดี นี่ปัญญามันหาเข้ามา มันเข้ามาถึงพุทธะ เข้ามาถึงพระพุทธเจ้าใจ พระพุทธเจ้านี้อยู่ที่ใจเรา ใจของเรานี้เป็นพุทธะ ใจของผู้ประเสริฐ ใจของเราเอง เข้ามาที่นั่น นี่เราถวายเราถึงทำได้ทุกคน ทุกคนทำได้ แล้วทุกคนเข้าถึง เข้าถึงเพราะมันสะท้อนหัวใจ กำหนดพุทธโศคาเดียวมันไหวไปทั่ว หัวใจหวั่นไหว จิต สงบยังหวั่นไหวขึ้นไปเรื่อยๆ หัวใจขึ้นไปเรื่อยๆ นี่มันสะท้อนใจ

ความหวั่นไหว จิตใจนพองสยองเกล้านี้มันหวั่นไหว มันเข้าถึงพุทธะเอง พุทธะคือองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถ้าเราเข้าถึง เห็นไหม ถึงว่าการถวายข้าวพระพุทธเราถวายได้ ทุกคนถวายได้ เพราะพระพุทธเจ้าวางไว้ใช่ไหม? คุณดูอย่างพระพุทธเจ้ายิ้มกับพระอานนทนะ เดิน ธุคงค์ไปกับพระอานนท แล้วก็ผ่านไปหมู่บ้านหนึ่ง ยิ้มบอกพระอานนทว่า

“หมู่บ้านนี้มีบุญมากเลย”

“เพราะอะไร?”

นี่ในพระไตรปิฎกนะ “เพราะว่าชาวหมู่บ้านได้อุปัฏฐากเจดีย์ เจดีย์อันนั้นมันเป็นเจดีย์ใต้พระบรมสารีริกธาตุ”

นี่พระพุทธเจ้าผ่านไป บอกชาวหมู่บ้านนี่เขาได้อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าตลอดเวลา เขาจะเข้าเวรกันไง จะมีเอาดอกไม้ไปประดับ ไปทำความสะอาด แล้วมีดอกไม้ มีธูป มีเทียน เปลี่ยนเวรกันตลอด นี่เขาได้บูชาพระพุทธเจ้าตลอดเลย เขาได้ทำตลอดเลย เขาได้ทำ เห็นไหม

พระพุทธเจ้าก็อยู่นั้น พระพุทธเจ้ายิ้มกับพระอานนท์ พระอานนท์เลยถามเหตุผลที่ยิ้มเพราะอะไร? เขาได้ทำอย่างนั้น นี่พระบรมสารีริกธาตุเป็นเครื่องหมายตัวแทนอยู่แล้ว แต่เรามีศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม พระธรรมคือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้บุคคลได้เป็นผู้ฉลาด ให้เป็นผู้ฉลาด ให้เข้าถึงธรรม ธรรมนี้ใจสัมผัส ให้เข้าถึงเราใจ หัวใจของเราเข้าถึงสัมผัส เรามีเจตนา เจตนาจะเข้าไปสัมผัส เจตนาเข้าไปให้พ้นจากทุกข์

ทุกข์นี้เป็นกิเลสอยู่ในเนื้อของใจ ทีนี้ธรรมเวลาเกิดขึ้น ธรรมก็จะเข้ามาชำระหัวใจที่ว่าเป็นกิเลสอันนั้นให้หลุดออกไปเป็นขั้นๆ เข้าไป แต่ในเมื่อเรายังทำตรงนั้นไม่ได้ เราก็มีเจตนาแค่ถวายข้าวพระพุทธ เราถวายก็เป็นบุญกุศลของเราแล้ว ทำไมต้องให้คนอื่นเข้ามาตัดตอนให้ว่าอันนั้นยังไม่ได้บุญ อันนั้นยังเข้าไม่ถึง เป็นขอลถึง เป็นเข้าถึง ขอลถึง เข้าถึง จะมุดถึงหรือไม่ถึงนั้นมันเป็นการสมมุติทั้งหมด เป็นสมมุติขึ้นมาเพื่อจะกันแยกฝ่ายออกไปให้ต้องผ่านใจ ให้ต้องผ่านเขาให้เราต้องไปผ่านตรงนั้นใจ เป็นการดึงกันเข้ามา เป็นการหลอกลวงกัน เป็นเล่ห์เหลี่ยม เป็นการผลักดัน

ฉะนั้น ประเพณีก็มีอยู่แล้ว ประเพณีมีอยู่แล้ว ปราชญ์ นักปราชญ์ต่างๆ ในศาสนาเราวางมาอย่างนั้น เราก็ต้องทำตามนักปราชญ์ของเรา นักปราชญ์คือครูบาอาจารย์ที่วางมาไง เห็นไหมว่าการถวายข้าวพระพุทธ ทุกบ้านก็ทำกันมาเป็นประเพณีอยู่แล้ว มันได้บุญอยู่แล้ว เป็นความสุขอยู่แล้ว ความสุขอยู่ที่ใจ ใจนี้เข้าถึง ใจนี้ทำได้ ใจนี้พอใจในตัวเอง มันอึดในตัวเองมันก็พอได้ มันก็อยู่ในบ้านนั้น ไม่ต้องไปเคียดรื้อนกับคนอื่นใจ ใจนี้ต้องไปเคียดรื้อนกับเขาอย่างนั้นหรือ? เป็นการเคียดรื้อน เป็นการอะไร

เพราะว่าทำบุญต้องมีความสงบ มีความสุขภายในของเรา เราทำของเราได้ ทุกคนทำได้ ใจทุกคนทำได้ ทุกคนมีสิทธิทำ แล้วได้บุญมากกว่าด้วย เพราะเราทำความสงบ ทำด้วยความ

สงบ ทำด้วยความเข้าใจ ทำด้วยเจตนาของเรา เราทำแล้วเราก็พอใจ พอใจของเรา เห็นใหม่ ความพอใจ อิ่มใจ บุญคือความสุขใจ บุญคือความพอใจ บุญคือความไม่ต้องไปรบกวาน ไม่ต้องไปทำให้ฝูงชนออกไป ฉะนั้น ถ้าเราไม่เข้าใจตรงนี้ เรารู้ว่าเราทำไม่ได้ไง

สิทธิของเรา เราลบล้างของเรา เราทำไม่ได้ เราทำแล้วได้บุญ ๕๐ เปอร์เซนต์ ถ้าไปทำตรงนั้นจะได้บุญ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ไม่ใช่ เจตนาทำแล้วได้บุญ ๑๐๐ เปอร์เซนต์เหมือนกันหมด ใจเหมือนใจ ใจเขาใจเรา เจตนาของเราก็เป็นเจตนาของเรา น้ำพักน้ำแรงของเรา เห็นใหม่ สิ่งที่เกิดขึ้นเราแสวงหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา นี่เราให้ขนาดนั้น เราบูชาไป บูชาไปเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมันสะท้อนกลับมาหมด

พระพุทธเจ้าไม่เอาของใครนะ พระอรหันต์ทุกๆ องค์ไม่หวังปรารถนาของใครทั้งสิ้น เพราะใจนั้นอิ่มแล้ว ถ้ามันบกพร่องอยู่นั้นถึงไม่ใช่พระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ไม่ต้องปรารถนาของใคร เราถวายเท่าไรก็ย้อนกลับมาเป็นของเราทั้งหมด เพียงแต่ว่าอันนั้นเป็นเครื่องเคียงคุณใจ นี่ทางพื้นทุกซ์ การสละออก เรือนไฟที่ไหม้อยู่ ใครขนสมบัติออกเท่าไรก็ได้เป็นของคนนั้น เพราะเราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราถึงขนออกไป เราถวายท่านไป เพราะถวายใคร? ถวายพระพุทธเจ้า ถวายอาหารพระ ถวายพระ

นี่แล้วก็ย้อนกลับมาถึงของเรา ท่านไม่เอาไปหรอก มันย้อนกลับมาๆ ทั้งรูปธรรม ทั้งนามธรรมนะ นามธรรมคือบุญกุศลอันนั้น รูปธรรมก็ของของเราหมด เป็นของเราทั้งสิ้น ฉะนั้นถึงว่าเราทำได้ เราทำได้หมด